

ඔබ වච්චන රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස්

RHEUMATOID ARTHRITIS

ඊ යෙ පෙරේද කකුලක් අද්ද අද්ද ගිය මිනිසා එක පාරටම ගහක් කඩාන වැටුණ වගෙ ඇඳුව වැටුණානෙ" මෙහෙම කතා ඔබ කොතෙක් අසා ඇද්ද? ඉතා දරුණු තත්වයකදී රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් (RHEUMATOID ARTHRITIS) ක්‍රියා කරන්නේ එපරිද්දෙනි.

ඔස්ට්‍රෝ ආන්රයිටිස් (OSTRO ARTHRITIS) වාගේම සමාන රෝග ලක්ෂණ තිබුණ වුනත් සත්තකින්ම මෙය ඊට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස් රෝගයකි. ඔස්ට්‍රෝ ආන්රයිටිස් බොහෝවිට ශරීරයේ විශේෂිත සන්ධියක් කෙරෙහි බලපාන්නක් වුවත්, රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් මුළු ශරීරයටම බලපාන්නකි. ශරීරයේ ස්වයං ප්‍රතිශක්තිකරණයෙහි හටගන්නා ආබාධකාරී තත්වයක් හේතුකොට ගෙන අපගේ සිරුර රෝග පීඩාදිගෙන් ආරක්ෂාකර දීමට කටයුතු කරන ක්‍රියාකාරීත්වයම සන්ධිය වටා ලිහිසි ගතියක් ඇති කරන සයිතෝවියම් (SYNOVIUM) පටලය හරහා සන්ධිතට හානි දයක ලෙස ක්‍රියා කිරීම මෙහිදී දක්නට ලැබේ. එම පසුගාමී ප්‍රතිශක්තිය මගින් සයිටෝකයින්ස් (CYTOKINES) නම් ප්‍රෝටීනය නිකුත් කරමින් විෂබීජ සමඟ සටන් කරන සෛල ද සමඟ සයිතෝවියමය හීර කරනු ලබයි. මෙහි ආකූලතාවත් හේතුවෙන් දැවිලි වේදනා සහිත ප්‍රදාහකාරී (INFLAMMATION) තත්වයක් හටගනී. සයිතෝවියමය තව තවත් රුධිර තාලයන්ගෙන් පිරී වැඩෙන්නට පටන් ගැනීම හේතුවෙන් කාටිලේජ සහ අස්ඵින් තව තවත් හානියට පත් වේ.

රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් ආශ්‍රිතව වඩාත් කැපී පෙනෙන රෝග ලක්ෂණ වනුයේ විශේෂයෙන්ම අත් සහ පා ආශ්‍රිතව සන්ධිතේ ඉදිමීම සහ ඒවා කොරවන අයුරින් තැම්මට සහ දිග හැරීමට අපහසු වන ලෙස ඇතිවන දරදඬු භාවයක් ය. එමගින් ඇඟපතෙහි වේදනාව, උණ සහ කැම

ඇරවිය ද ඇති කරයි. එමෙන්ම හෘදය වස්තුව, පෙනහළු හා ඒ අවට ඇති පටලයන්ටද මෙහි බලපෑම එල්ල විය හැකිය.

ඇමරිකාවේ මෙම රෝගයට ගොදුරු වූ මිලියන 2.5 පමණ ජනතාව දෙස බලන විට ඔවුන් බොහෝ කොට මෙයට ගොදුරු වී ඇත්තේ වයස අවුරුදු 30 - 50 ත් අතර බව පෙනී යයි. එහෙත් ලමා විය ඇතුළු ඕනෑම වයස් කාණ්ඩයකදී මෙය වැළඳීමේ ප්‍රවණතාව තුන් ගුණයකින් පමණ ඉහල මට්ටමක පවත්නා බවත්, ජීවිත කාලය දශකයකින් පමණ අඩුකර ලීමට මෙයට හැකියාව ඇති බවත් පෙනේ.

1950 ගණන් වලදී පවා රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් සඳහා නිසි ප්‍රතිකර්මයක් සොයාගෙන තිබුනේ නැත. රෝග පුඩුවක ජීවිතයේ ඉතිරි කාලය ගත කරනු හැර ඔවුනට අත් විකල්පයක් ඉතිරිව තිබුණේ නැත. ඇස්ප්‍රින්, (Asprin කෝට්‍රියෝන් සහ විශාල අතුරු ආබාධයන්ට ගොදුරු විය හැකි වේදනා නාශක හැරුණු විට තිබුණා නම් තිබුණේ මද ප්‍රතිකර්ම කීපයක් පමණි. රත් මිශ්‍ර ලවණයන් විදීම තුළින් යම් තරමක සුවයක් ලබා ගත හැකි වූහි. මෙසේ භාවිතා කළ ප්‍රතිකාර විධි තුළින් මද අස්වැසිල්ලක් ලැබුණා වුනත් එසේ ලැබුණේ මන්ද යන්න පිළිබඳවත් හරි වැටහීමක් තිබුණේ නැත.

එසේ වුවත් බොහෝ දේ හොඳ අතට ඉක්මනින්ම පරිවර්තනය විය. "අපට කල් ඇතිව ප්‍රතිකාර කරන්න ලැබෙන්නේ නම් ඉහල මට්ටමේ ප්‍රතිඵල පෙන්විය හැකියි." වෛද්‍ය විශේෂඥයෝ පවසති.

එසේ වුවත් ආසියාවේ පවත්නා තත්වය සැබවටම බේදනීයයි. රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් වැළඳුණ වූත් මිලියන 10 ක් පමණ ඉන්දියාවේ සිටී. ඔවුනට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඉතා දළ වශයෙන් වෛද්‍ය විශේෂඥයන් 70,000 ක් වත් සිටිය යුතුය. එහෙත් ඒ සියල්ලන්ටම ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා ඉන්දියාවේ ඇත්තේ වෛද්‍ය විශේෂඥයන් 50 - 100 කටත් අතර සංඛ්‍යාවක් පමණි. මෙය අති දැවැන්ත මදි පාඩුවක්. එපමණක් ද වැරදි රෝග විනිශ්චයක් නිසා සිදුවන හානි ද ඉතා ඉහළයි. "මෙවන් රෝගියෙකු අත ගහා ඉන්න වෙලාවක් නෑ. අතවශ්‍ය ප්‍රතිකාර ක්‍රමයකට යාම කියන්නෙ රෝගියාගේ මරණය විය හැකියි" :වද්‍ය

විශේෂඥයන්ගේ අදහසයි. අද භාවිත කරන සම්මිශ්‍රිත ප්‍රතිකාර ක්‍රමයන් මේ සඳහා වඩාත් ප්‍රතිඵලදායී වී ඇත. වසර 30 ක් පමණ තිස්සේ රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් සඳහා මිතෝට්‍රික්සේට් (Methotrexate) නම් පිළිකා සඳහා භාවිතා කරන පෙනී යොද ගනු ලබයි. එහෙත් අද වන විට ජාන ඉන්ජිනේරු ක්‍රම මත සකස් කරනු ලැබූ මිල අධික බෙහෙත් වර්ග එය අභිබවා ඉහල ගොස් ඇත. එවැනි බෙහෙත් වර්ග කිහිපයක් පිළිවෙලින් එම ජාන විද්‍යාත්මක තාමය හා වෙළඳ නාමය අනුව දක්වන්නේ නම් Etanercept (Enbrel) Infliximab (remicade) සහ Anakinra (Kineret) ද වේ. ජාන තාක්ෂණය අණුව ශරීරය තුළින් ස්වාභාවිකවම සයිටෝකයින්ස්(Cytokines)රසායනිකයේ ක්‍රියාකාරීත්වය අහුරා තබන නැතහොත් ඊට බාධා පෑමේ විය හැකි ක්‍රියාකාරීත්වයක් උත්පාදනය කිරීම මේවායින් සිදු කෙරේ. එමෙන්ම සයිතෝවියමය (Synovium) කරා එන රුධිරය අඩු කරලීමට හැකි ආකාරයට රුධිර තාල සකස් කිරීමට හැකියාව ඇති අලුත්ම බෙහෙත් වර්ග පවා සැකසෙමින් පවතී.

රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් හි මූලික අවධියේ දී මෙන්ම එහි උග්‍ර අවස්ථාවෙහි දී පවතින්නා වූ රෝගය හඳුනා ගත හැකි සාධකයන් පවා සොයා ගැනීමට පර්යේෂකයෝ සමත්ව සිටීහි. එසේ වුවත් ඒ සාධකය සෑම සියලු රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් රෝගීන් තුළම දක්නට ලැබෙන්නක් නොවේ. බාහිර සාධක, වසිරස්, බැක්ටීරියා හෝ වෙනත් කිසිවක් නිසා වුව රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් ඇතිවිය හැකි අතර ඒ පිළිබඳ නිශ්චිත ඒකායන හේතුවක් පැවසීම උගහටය. සාමාන්‍යයෙන් ස්වාභාවික ප්‍රතිශක්තිකරණයට සම්බන්ධ රෝගයන්ට අදාළ කටයුතු පරෙස්සමින් කළ යුතු දුෂ්කර දෑය. රුමටයිඩ් ආන්රයිටිස් යනු සන්ධියකට යම් කිසිවක් සවිකරගෙන ඉතා සරලව විසඳගත හැකි, සුවය ලබාගත හැකි වර්ගයේ ගැටළුවක් නොවුනත් නිසි ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නේ නම් එය බොහෝ දුරට පහසුවෙන් පාලනය කරගත හැකි බවත් අමතක කරන්න එපා. □

රත්න පතිරණ
Time ඇසුරෙහි